

A Pécsi Ítéltábla a dr. Molnár Beáta ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Dr. Kozma Anikó Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a .....Törvényszék 2017. szeptember 13-án meghozott .../14. számú ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget, és az államnak az illetékes állami adóhatóság felhívására 246.300 (kétszáznegyvenhatezer-háromszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **Indokolás**

A felperes, mint adós az alperessel, mint finanszírozóval 2007. augusztus 31-én kötött kölcsönszerződést, amellyel az általa megvásárolt gépjármű vételárához 3.079.200 forint kölcsönt vett fel. Az írásba foglalt szerződés szerint a kölcsön svájci frank alapú, változó kamatozású, futamideje 120 hónap. Az első 36 törlesztőrészlet 24.207 forint összegű, a további törlesztőrészletek összege 48.414 forint. Az éves induló ügyleti kamatot 8,88%-ban, a teljes hiteldíjmutatót 9,466%-ban határozták meg. Rögzítette a szerződés, hogy az Általános Szerződési Feltételekben szabályozott törlesztőrészlet változás a svájci frank libor és a svájci frank árfolyam szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának függvénye. Megállapodtak a felek abban is, hogy a kölcsönszerződés egyedi része kizárólag az ... számú Általános Szerződési Feltételekkel - illetve annak esetleges módosításaival - együtt érvényes, amelynek a vételi jogos és az adásvételi szerződéssel együtt történő átvételét és megértését az adós a szerződés aláírásával is igazolja.

A kölcsönszerződést a finanszírozó képviselőjében a gépjármű kereskedő ... Kft. munkavállalója, ...rta alá, akit az alperes írásban hatalmazott meg a közte és ügyfele által gépjárművásárlás finanszírozása tárgyában megkötendő kölcsönszerződés képviselőjében történő aláírására. Az alperes az ... Kft. kereskedővel együttműködési megállapodást is kötött, amellyel megbízta a kereskedőt az abban foglalt feltételek mellett kölcsönügyletek közvetítésére. A szerződő felek kikötötték, hogy a megállapodás alapján a kereskedő által végzett tevékenység a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2. számú melléklete I. fejezete 12.b. pontjában meghatározott ügynöki tevékenységnek minősül.

A szerződés megkötése előtt a felperes írásban nyújtott be kölcsönkérelmet. Annak, valamint a hátoldalán lévő megállapodásnak az aláírásával egyebek mellett elismerte, hogy megismerte az alperes gépjárművásárlás finanszírozására vonatkozó, a finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételét, így azokat is, amelyek alapján az alperes a kölcsönszerződést külön ügyletminősítés, illetve kockázatkezelés nélkül is megkötötte vele, valamint a finanszírozási kérelem aláírásakor érvényben lévő ajánlatában meghatározott jogszabályi előírások szerint számított teljes éves hiteldíjmutatónak a százalékos mértékét, továbbá a kölcsönszerződés tervezetét.

Az alperes a felperesnek érdeklődésére külön tájékoztató gépjármű finanszírozási ajánlatot is készített írásban, amelyben felhívta a figyelmét, hogy törlesztőrészek nagysága a 3 hónapos CHF libor és az OTP hivatalos svájci frank deviza eladási árfolyam függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat, így - amennyiben nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel - az árfolyamváltozás kockázatot jelent a számára.

A kölcsönszerződés részévé vált ... számú Általános Szerződési Feltétek (a továbbiakban: ÁSZF) 7. pontja szerint attól függően, hogy a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben hogyan állapodnak meg, a szerződés törlesztőrészei fixek vagy változóak, valamint, hogy változó törlesztőrészek esetén a kölcsön törlesztőrészei az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott tényezők változása alapján vagy forint, vagy devizaalapon változnak az ÁSZF-ben foglaltak szerint. Törlesztőrészlet-különbözetten devizaalapú kölcsön esetén a jelen szerződés szerint számított kamatkülönbözetet és az árfolyam konverziót is tartalmazó árfolyam különbséget, forint alapú kölcsön esetén a jelen szerződés szerint számított kamatkülönbözetet kell érteni. Rendelkezett arról, hogy devizaalapú kölcsön esetén a törlesztőrészek változása a deviza kamat és a devizaárfolyam szerződésben meghatározott időpontokban és mértékben történő változásának függvénye, az ÁSZF ebben a pontjában részletezte a törlesztőrészlet különbség elszámolásának szabályait, kiszámításának képletét, tartalmazta a képletben használt fogalmak magyarázatát.

A szerződő felek a szerződésüket írásban úgy módosították, hogy áttértek a fix törlesztőrészletű, devizaalapú konstrukcióra azzal, hogy 2011. április 14-étől a futamidő alatt fizetendő havi törlesztés összege állandó, megegyezik a szerződéskötéskor a szerződésben rögzített havi törlesztőrészlet összegével, de a futamidő a törlesztőrészlet különbség függvényében változhat, maximum 156 hónapig növekedhet vagy csökkenhet. A felek között megtörtént a 2014. évi XL. törvényben előírt elszámolás.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen a szerződés létre nem jöttének megállapítását kérte, mivel a kölcsönszerződés mögött olyan befektetési jogviszony húzódik meg, amelyről a felperesnek nem volt tudomása, ezen túl a felek a devizatartozás tőkeösszegében nem állapodtak meg. Másodlagos keresete a szerződés érvénytelenségének megállapítására és annak jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé nyilvánítására irányult, a jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozóan a felek közötti elszámolás alapján összegszerűen megjelölt kérelme szerint a felperessel szemben fennálló tartozása - a hitelező által nyilvántartott 4.652.125 forinttal szemben - 1.023.730 forint. A felperes álláspontja szerint a szerződés teljes egészében azért semmis, mert az árfolyamkockázatot a felperesre hárító szerződéses kikötés tisztességtelen. A szerződési feltétel tisztességtelenségét arra alapította, hogy a szerződéskötés során a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján a felperes alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, ezért ennek viselésére nem kötelezhető. Arra is hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés jogszerű aláírás hiányában is érvénytelen. Kifejtette, hogy a felperes az üzletszabályzatot nem írta alá, azt nem is vette át, ezért nem vált a kölcsönszerződésé részévé.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemeiben a felek megállapodtak, az nem irányult befektetési szolgáltatás nyújtására, a devizaalapú kölcsönszerződés ezért létrejött. A szerződés a kölcsön forintban meghatározott összegét tartalmazta, az írásba foglalt szerződés alapján azonban az így meghatározott kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható volt. Hangsúlyozta, hogy tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, a felperes álláspontjával szemben a szerződésnek részévé vált az ÁSZF, annak rendelkezései, különösen a 7. pontja alapján pedig a felperes számára világosnak és érthetőnek kellett lennie az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltételnek. Hivatkozott arra is, a felperes rendelkezésére állt az alperes „Tájékoztató a gépjármű finanszírozási szerződésekből adódható kockázatokról” című kiadványa, amely egyszerű és érthető megfogalmazásban hívta fel az ügyfelek figyelmét az árfolyamkockázatra és annak arra a gazdasági következményére, hogy fizetési kötelezettsége az árfolyamváltozástól függően változik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest 153.960 forint perköltség és az államnak 184.800 forint le nem rótt illeték megfizetésére. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 523.§ (1) és (2) bekezdése szerinti kölcsönszerződést kötöttek, amely fogyasztói szerződésnek és egyben fogyasztási kölcsönszerződésnek minősült. Az 1959. évi Ptk.205.§ (1) és (2) bekezdése alapján azt állapította meg, hogy a kölcsönszerződés lényeges kérdéseiben, így a kölcsön összegében megállapodtak a felek, a szerződés pontosan tartalmazta a kölcsön összegét forintban, és az annak svájci frankban kifejezett összege a szerződés rendelkezései alapján pontosan kiszámítható volt. A Kúria 6/2013. számú Polgári Jogegységi Határozata felhívásával rögzítette, hogy a devizaalapú kölcsön nyújtása során az alperes a felperes számára pénz biztosítását vállalta, a felek egymással befektetési ügyletet nem kötöttek, ezért erre vonatkozó kérdésekben a kölcsönszerződés létrejöttéhez nem kellett megállapodniuk.

A szerződés érvénytelenségének vizsgálata körében az 1959. évi Ptk.205/B.§ (1) bekezdése alapján megállapította, hogy az ÁSZF a felek szerződésének részévé vált, mert a felperes aláírásával annak átvételét, megismerését és elfogadását igazolta. Az ÁSZF 7. pontja és az alperes „Tájékoztató a gépjármű finanszírozási szerződésekből adódható kockázatokról” kiadványa alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes az 1959. évi Ptk.205.§ (3) bekezdésének, a Hpt. 203.§-ának, továbbá a Kúria 6/2013. számú és 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozatában foglaltaknak megfelelően adott tájékoztatást az árfolyamkockázatról. A tájékoztatás egyértelműen és világosan tartalmazta az árfolyamváltozás lehetőségét és annak hatását a törlesztőrészletekre, ezért a vizsgált kikötés tisztességtelensége nem volt megállapítható.

A kölcsönszerződés aláírása kapcsán kifejtette, hogy az alperes együttműködési megállapodást kötött az autókereskedő ... Kft.-vel és meghatalmazta annak munkavállalóját, ... arra, hogy az alperes helyett és nevében, mint ügyleti képviselő aláírja a kölcsönszerződést az 1959. évi Ptk.219.§ (1) és (2) bekezdése alapján. Ezért a felek a kölcsönszerződésüket a Hpt.201.§ (1) bekezdése által megszabott írásbeli alakban érvényesen kötötték meg. Utalt arra, amennyiben a szerződést aláíró ügyintéző nem rendelkezett volna meghatalmazással, álképviselőnek minősülne, azonban ez sem okozná a szerződés érvénytelenségét, mert a képviselt felperes utólag is jóváhagyhatta az álképviselő eljárását, ezért az ügyintézőt úgy kell tekinteni, mintha szabályszerű meghatalmazással járt volna el.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak megváltoztatását és keresetének teljesítését kérte.

Az elsődleges kereseti kérelmét arra alapította, hogy a felek a kölcsönszerződésben nem határozták meg a hitelező által az adós rendelkezésére bocsátandó és az adós által visszafizetendő pénzösszeget. A szerződés érvénytelensége körében továbbra is hivatkozott arra, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelen, illetve az alperes a kölcsönszerződést nem írta alá, a szerződést aláíró ügyintéző meghatalmazottként őt nem képviselhette, mert a pénzügyi intézmény kockázatára önállóan kötelezettséget nem vállalhatott volna. Fellebbezési álláspontja szerint azonban a kölcsönszerződés azért is érvénytelen, mert abban a törlesztőrészletek összege valótlán adat, a kamat összegszerűsége ismeretlen, valamint a Hpt.77.§ (1) bekezdésébe foglalt kötelező törvényi előírás megkerülésével került megkötésre.

A felperes a másodfokú eljárásban kérte a tárgyalás felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt .... szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezésig.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a kölcsönszerződésben a felek pontosan meghatározták a visszafizetendő kölcsön összegét, a forintban feltüntetett kölcsönösszeget és induló törlesztőrészletet svájci frankban a szerződés nem tartalmazhatta, mivel az alperes előtt sem volt ismert a svájci frank árfolyamának, illetve kamatának jövőbeli változása. A szerződés érvénytelensége kapcsán kiemelte, hogy az ÁSZF egyedi megtárgyaltság nélkül vált a felek szerződésének részévé, mivel annak megismerését és elfogadását a felperes a kölcsönszerződés és a megállapodás aláírásával elismerte. Kiemelte, hogy a szerződés tartalma, különösen az ÁSZF 7. pontjába foglalt rendelkezések alapján a felperes nem gondolhatta azt, hogy az árfolyamkockázat nem őt terheli teljes mértékben, ami miatt az erre vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségére alapított érvénytelenség nem állapítható meg.

A másodfokú bíróság a tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmet nem teljesítette.

Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikkében foglaltak szerint az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés hozatalára, e szerződés értelmezésére, az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése kérdésében.

A 3/2005.(XI.17.) PK-KK vélemény indokolása szerint amennyiben a bíróság arról szerez tudomást, hogy az előtte folyó perben bizonyított tények alapján felmerült jogkérdésben más polgári perben a jogviszony minősítés szempontjából azonos tényekre alapítottan a Pp.185/A.§-a alapján előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezhet, és a bíróság úgy ítéli meg, hogy az EK szerződés értelmezése, vagy a közösségi intézmények jogi aktusainak érvényessége és értelmezése szükséges, mert ezektől függ az ügy érdemi eldöntése, úgy az Európai Unió Bírósága döntésének közzétételéig a per tárgyalását a Pp.152.§ (2) bekezdése alapján felfüggesztheti. Az előzetes döntéshozatali eljárás és a jelen eljárás összefüggése csak akkor állapítható meg, ha az előzetes döntéshozatali eljárásban vizsgált kérdés a kereset tárgya volt és a fellebbezés folytán tárgya a másodfokú eljárásnak is. Ezért a másodfokú bíróság azt tekintette át, hogy a keresetben és a fellebbezésben előadottak összefüggenek-e az Európai Unió Bírósága előtt előzetes döntéshozatal tárgyában folyamatban lévő üggyel, és annak alapján az ügy érdemi elbírálásának előkérdése-e az előzetes döntéshozatali eljárásban hozható határozat.

Ismert a másodfokú bíróság előtt, hogy a .... számú előzetes döntéshozatali ügy az árfolyamkockázat kérdésével kapcsolatos, elsősorban annak tisztázására irányul, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó, és a devizahitel-szerződések egyik főtárgyának tekinthető szerződési feltétel tisztességtelen jellege a 93/13. EKG irányelv alapján vizsgálható-e vagy sem. Az előzetes

döntéshozatali eljárás az irányadó nemzeti jognak, a devizatörvények rendelkezéseinek azon az értelmezésén alapul, hogy az árfolyamréssel együtt az árfolyamkockázat viselésének kötelezettségét is előíró, tisztességtelen szerződési feltétel kiesésével az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési feltétel jogalkotási beavatkozás következtében ex tunc hatállyal vált a szerződés részévé. Az árfolyamkockázatot érintő ex tunc hatályú beavatkozásra vonatkozó, a kevesebből a többre (az árfolyam mikénti alkalmazásából az árfolyamkockázat viselésének kötelezettségére) típusú következtetésen alapuló közvetett értelmezéshez azonban jogalkalmazói konszenzus nem fűződik. Az előzetes döntéshozatali eljárás tárgyává tett kérdések ennek megfelelően elődegesen nem valamely közösségi jogi aktus, hanem a nemzeti jog értelmezését igénylik, amit az Alaptörvény 28. cikkének értelmében az uniós jog primátusának elvét nem sértve a nemzeti bíróságoknak kell elvégezniük. Ebben a körben utal a másodfokú bíróság arra is, hogy az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta, a szerződés árfolyamkockázatot adósra telepítő, főszoolgáltatást megállapító rendelkezése világos és érthető-e, ezért a tisztességtelen szerződési feltétel alkalmazásának megszüntetésére irányuló fogyasztói igényérvényesítés biztosításának nem lehet előkérdése az előzetes döntéshozatali eljárásban tisztázandó fenti kérdés.

A döntéshozatali eljárás tárgyát képező többi kérdés - így az árfolyamkockázatot fogyasztóra telepítő szerződési feltétel világos és érthető megfogalmazásának mibenléte - azért nem érintette ezt a pert, mert az ítéltábla álláspontja szerint a főszoolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés tisztességtelensége vizsgálhatóságának szempontjai körében a Kúria által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban az Európai Unió Bírósága már közzétette a ... számú ítéletét az irányelv 4. cikk (2) bekezdésének értelmezéséről. A Kúria ennek alapján adott iránymutatást a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatában az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési feltétel tisztességtelenségének vizsgálata során alkalmazandó szempontokról. Az irányelv értelmezését megalapozó jogkérdésre vonatkozó ítélkezési gyakorlat folytán az ismételten feltett előzetes döntéshozatali kérdés elbírálása, az irányelv újbóli értelmezése nem minősül jelen ügy előkérdésének, hiszen a jogvita az irányelv ismételt értelmezése hiányában is érdemben eldönthető.

A fellebbezés nem megalapozott.

A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán először azt emeli ki, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban előterjesztett módosított kereseti kérelmében a kölcsönszerződés érvénytelenségét arra alapította, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem volt megfelelő, ezért az erre vonatkozó kikötés tisztességtelen, illetve az alperes jogszerű aláírásának hiányában a szerződést nem foglalták írásba. Kizárólag ezekből eredően kérte a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását. A fellebbezésében azonban az elsőfokú ítéletnek a kereseti kérelme szerinti megváltoztatása mellett további kereseti kérelmeket is előterjesztett, amelyek meg nem engedett keresetváltoztatásnak tekintendők, ezért az abban foglaltakkal az ítéltábla érdemben nem foglalkozhatott.

A Pp.247.§ (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. Keresetváltoztatás alatt a keresetnek a per tárgyát képező elemei, a keresettel érvényesített jog, az annak alapját képező tényállás és a kereseti kérelem bármelyikének megváltoztatását kell érteni. A felperes a fellebbezésében új tényként, illetve jogalapként olyan érvénytelenségi okokat hozott fel - a kamatösszege ismeretlen, a törlesztőrészletek összege valótlán adat, a kölcsönszerződés az 1959. évi Ptk.200.§ (2) bekezdése alapján is semmis, mert kötelező törvényi előírások figyelmen kívül hagyásával, megkerülésével került megkötésre -, amelyekre az elsőfokú eljárás során fenntartott keresetében nem hivatkozott, a fellebbezési eljárás során igényét új tényre, illetve jogalapra hivatkozással kívánta érvényesíteni. Az erre irányuló kérelmei azonban meg nem engedett

keresetváltoztatásnak minősülnek, ezért azok érdemi elbírálására a másodfokú eljárásban nem volt lehetőség.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, annak alapján túlnyomó részében megalapozott jogi indokolással a per érdemében helyes döntést hozott.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az ÁSZF-ben foglalt általános szerződési feltételek a felek szerződésének részévé váltak. Ehhez ugyanis az 1959. évi Ptk.205/B.§ (1) bekezdése szerint arra volt szükség, hogy az általános szerződési feltételt alkalmazó alperes lehetővé tegye, hogy a felperes annak tartalmát megismerje, és elfogadja. A perbeli kölcsönszerződés aláírásával pedig a felperes elismerte az ÁSZF átvételét és elfogadását. A felperes álláspontjával szemben az általános szerződési feltétel egyedi megtárgyalása nem szükséges ahhoz, hogy az abban foglaltak a szerződés részévé váljanak, hiszen az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, az a szerződési feltétel, amelyet egyedileg megtárgyaltak, az 1959. évi Ptk.205/A.§ (1) bekezdése alapján nem is minősülhet általános szerződési feltételnek.

A fentiek alapján a szerződés létrejöttét, érvénytelenségét és a tájékoztatási kötelezettség alperes részéről történt teljesítését az egyedi kölcsönszerződés és a részévé vált ÁSZF rendelkezéseinek az egybevetésével kellett vizsgálni.

A felperes fellebbezésében a szerződés létre nem jöttét már csak arra alapította, hogy a felek az alperes által folyósítandó és a felperes által visszafizetendő pénzüsszegben nem tudtak megállapodni. Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy már a felperes által aláírt kölcsönkérelem és az alperes finanszírozási feltételeinek megismerését elismerő megállapodás a kölcsönszerződés egyedi részének megfelelően tartalmazta a változó kamatozású kölcsön CHF devizanemét, 3.079.200 forint összegét és a törlesztőrészek induló összegét. Helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a 6/2013. számú és az 1/2016. számú Polgári Jogegységi Határozatokban foglaltak alapján a kölcsönszerződés nem ütközött a Hpt.213.§ (1) bekezdés a) pontjába, mert a szerződés tárgyát, a forintban (lerovó pénznem) meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértékét a folyósításkor később irányadó árfolyam figyelembevételével pontosan kiszámítható módon tartalmazta. Ebből pedig csak arra vonható le következtetés, hogy a felperes nem hivatkozhatott arra, a szerződő felek nem állapodtak meg a kölcsöntőke összegében.

A kölcsönszerződés érvénytelensége kapcsán a felperes fellebbezésében is alaptalanul hivatkozott arra, hogy a gépjármű kereskedő alkalmazottja, ... nem a Hpt.2. számú melléklet I. fejezet 12.b), hanem az a) pont szerinti ügynöki tevékenységet végzett, így a kölcsönszerződés megkötésére a felhívott jogszabályi rendelkezés figyelmen kívül hagyásával, illetve megkerülésével került sor. Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a Hpt. 2. számú melléklet I. fejezet 12. pontját, és annak alapján helytállóan minősítette az alperes és az autókereskedő közötti együttműködési megállapodást és ... meghatalmazását úgy, hogy annak alapján „b” típusú ügynöki tevékenység végzésére került sor. A meghatalmazás szerint ugyanis konkrét szerződések aláírására a meghatalmazás hatálya akkor terjed ki, ha az alperes által cégszerűen aláírt és a kereskedőnek megküldött fax-al a szerződések elfogadását az alperes visszaigazolja. A meghatalmazott ügynökként tehát a pénzügyi intézmény kockázatára önállóan kötelezettséget nem vállalhatott, kizárólag a 12.b) pont szerinti pénzügyi szolgáltatási tevékenységet elősegítő tevékenységet folytatott.

A Kúria 2/2016. számú Polgári Elvi Döntésének I. pontja szerint a pénzügyi intézmény az autókereskedő vállalkozással kötött megbízási szerződésben érvényesen létesíthet üzleti

képviselési jogot arra vonatkozóan, hogy az autókereskedő a gépkocsi értékesítésekor az adásvételi szerződés megkötésével egy időben a vevővel a pénzügyi intézmény nevében kölcsönszerződést is kössön. Ebből is következik, hogy az autókereskedő erre meghatalmazott munkavállalója a perbeli szerződés megkötése során ügyleti képviselőként az 1959. évi Ptk.219.§ (1) bekezdése szerint eljárhatott, jogosult volt az alperes nevében a felperessel kötött kölcsönszerződés aláírására. A kölcsönszerződést tehát írásba foglalták a felek.

A felperes az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezés tisztességtelensége miatt is alaptalanul kérte a szerződés érvénytelenségének megállapítását.

Ezt a kérelmét arra alapította, hogy kockázatfeltáró nyilatkozatot nem írt alá és nem is kapott tájékoztatást az árfolyamkockázatra vonatkozóan. Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott rá, hogy a Kúria a 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozatában úgy foglalt állást, hogy a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződésnek az a rendelkezése, mely szerint az árfolyamkockázatot kedvező kamat mérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, tisztességtelensége ezért fő szabályként nem, csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékoztatott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. A jogegységi határozat szövegéből is kitűnően tehát az árfolyamkockázatról szóló rendelkezés tisztességtelenségének vizsgálata során egyrészt a szerződés szövegére, másrészt a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra kell figyelemmel lenni.

A felperes alappal kifogásolta annak megállapítását, hogy az alperes biztosította számára a „Tájékoztató a gépjármű finanszírozási szerződésekből adódható kockázatokról” című kiadvány megismerését. A kölcsönkérelem hátoldalára nyomtatott megállapodás aláírásával ezt a felperes nem ismerte el, abban a tájékoztató kiadvány átvétele nem szerepel, ennek megtörténtét a tanúként kihallgatott ügyintéző vallomása sem támasztotta alá.

Ettől függetlenül helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy felek által aláírt kölcsönszerződés egyedi részéből, az ÁSZF rendelkezéseiből - különösen annak 7. pontjából - a felperes számára világos és érthető kellett legyen az, hogy a devizaalapú kölcsön felvételével a szerződésből fakadó árfolyamkockázat egészében és felső határ nélkül őt terheli. A felperes álláspontjával szemben a kölcsönszerződésbe foglalt tájékoztatásból ugyanis kitűnt a kedvezőtlen árfolyamváltozás lehetősége valós, bármikor bekövetkezhet, az irányadó CHF devizanem árfolyamának a változásából adódó árfolyam-különbözet miatt a törlesztőrészlet változik, a felperesnek törlesztőrészlet különbözetet kell fizetnie. Ezzel a szerződés átláthatóan feltűntette a szerződési feltételből a felperes számára eredő gazdasági következményeket, annak alapján a kellően tájékozott átlagos fogyasztó számára az árfolyamkockázat őt terhelő volta világos és érthető volt. Az azzal kapcsolatos tájékoztatásnak a felperes álláspontjával szemben nem kellett kitérnie arra, hogy a futamidő alatt felperesre kedvezőtlen árfolyamváltozás fog bekövetkezni, a 6/2013. számú Polgári Jogegységi Határozat 3. pontja szerint az alperes tájékoztatási kötelezettsége nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális volta, valószínűségére.

Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége körében a felperes alaptalanul hivatkozott arra is fellebbezésében, hogy átlagos fogyasztóként a kapott tájékoztatást nem láthatta át, nem lett tisztában az árfolyamkockázat valós tartalmával. A másodfokú bíróság azt emeli ki e körben, a feltétel érvényességének vizsgálatakor annak volt jelentősége, hogy az

általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó képes volt-e értékelni annak alapján az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit, és nem annak, hogy konkrétan a felperes megértette-e a szerződési feltételt. A 6/2013. számú Polgári Jogegységi Határozat 3. pontja szerint ugyanis nem érvénytelen a kölcsönszerződés, ha az adós arra hivatkozik, hogy a kölcsönszerződésben foglaltakat átolvasta ugyan, de annak egyes rendelkezéseit nem értette meg. A kölcsönvevőtől minimálisan elvárható, hogy a szerződést alaposan áttanulmányozza és szükség esetén az egyes általa nem érthető rendelkezésekről tájékoztatást kérjen. Ennek elmulasztása az 1959. évi Ptk.4.§ (4) bekezdése alapján a kölcsönvevő terhére esik.

A fentiek alapján az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelennek, és ebből az okból a kölcsönszerződés érvénytelennek nem minősül.

A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság helyes ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes részéről felmerült és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított és a (6) bekezdés alapján a fellebbezési eljárásban indokoltan kifejtett jogi képviselési tevékenységre figyelemmel mérsékelt összegű ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 246.300 forint fellebbezési illetéket az Itv.74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak.

Pécs, 2018. március 8.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró